

3. Творчу особистість майбутніх спеціалістів потрібно формувати та розвивати, реалізуючи у професійній підготовці традиційні та інноваційні технології.

Література:

1. Андреев В. И. Педагогика: Учебный курс творческого саморазвития / В. И. Андреев. -- 2-е изд. -- Казань : Центр инновационных технологий, 2000. -- 608 с.
2. Бричок С. Інтерактивні методи розвитку творчого потенціалу майбутнього педагога / С. Бричок // Наукові записки / Ред. кол. : В. В. Радул, С. П. Величко та ін. -- Вип. 123. -- Т. II. -- Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. -- С. 56--59.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. -- К. : ВТФ «Перун», 2003. -- 1440 с.
4. Сисоєва С. О. Педагогічна творчість учителя: визначення, теоретична модель, функції підготовки / С. О. Сисоєва // Педагогіка і психологія. -- 2000. -- № 2. -- С. 161--172.
5. Сухомлинський В. О. Народження громадянина / В. О. Сухомлинський // Вибрані твори: в 5-ти т. -- К. : Рад. школа, 1977. -- Т. 3. -- С. 283--582.
6. Сухомлинський В. О. Павлиська середня школа учнів / В. О. Сухомлинський // Вибрані твори : в 5-ти т. -- К. : Рад. школа, 1976--1977. -- Т. 4. -- 7--390.
7. Сухомлинський В. О. Розмова з молодим директором школи / В. О. Сухомлинський // Вибрані твори: в 5-ти т. -- К. : Рад. школа, 1976--1977. -- Т. 4. -- С. 393--626.
8. Сухомлинський В. О. Розвиток індивідуальних здібностей і нахилів учнів / В. О. Сухомлинський // Вибрані твори: в 5-ти т. -- К. : Рад. школа, 1977. -- Т. 5. -- 654 с.
9. Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям / В. О. Сухомлинський // Вибрані твори в 5 т. - - К. : Радянська школа, 1976. -- Т. 3. -- С. 7--279.

Петриченко В.А.,

викладач історії

Коледжу мистецтв та дизайну КНУТД

ДЖЕРЕЛА З ЖИТТЯ І ТВОРЧОСТІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО В УКРАЇНСЬКОМУ СЕГМЕНТІ МЕРЕЖІ INTERNET.

Анотація. В статті розглянуто та проаналізовано український сегмент світової мережі internet в якому представлені джерела життя та творчості видатного українського педагога В.О. Сухомлинського

Вступ. Одне з основних завдань сучасної педагогічної науки полягає у формуванні всебічно розвиненої особистості, яка, в процесі соціалізації, з часом, ставала б повноцінним членом суспільства. Реалізація даного завдання рівною мірою покладається на такі суспільні соціальні інститути як сім'я та школа. Які, взаємодіючи між собою, повною мірою можуть виконати дане завдання.

На даному аспекті акцентує свою увагу практично кожен дослідник який працює в даному напрямку. Адже оптимізація соціалізації особистості йде на користь як самому індивідууму так і суспільству в цілому. Не є винятком і представник української педагогічної думки Василь Сухомлинський, який зробив значний внесок у вирішенні даного завдання.

Одна з особливостей педагогічної діяльності Сухомлинського полягає в органічному поєднанні практика і теоретика. На основі отриманої емпіричної інформації він мав можливість висунути ряд гіпотез і, практично відразу, перевірити їхню істинність чи хибність на практиці. Павлівська школа, директором якої він працював, стала своєрідною педагогічною лабораторією в якій він міг перевіряти свої припущення та вдосконалювати вже досягнутий результат.

Ефективність педагогічних підходів В.О. Сухомлинського перевірена часом і визнана у всьому світі. Його праці видані 53-ма мовами світу загальним тиражем понад 15 мільйонів примірників. Даний факт, безумовно, підтверджує практичну цінність та доцільність застосування ідей В.О. Сухомлинського в педагогічному процесі.

Сучасний світ надзвичайно динамічний. Кожного дня у всіх сферах діяльності людини постає безліч питань на які потрібно швидко реагувати і ефективно вирішувати. Не є винятком і система освіти та виховання яка ставить перед суспільством нові вимоги виходячи з тих змін, що відбуваються в світі. Варто зазначити, що кожна ситуація, яка виникає в педагогічному процесі, є унікальною, оскільки унікальною і неповторною є кожна людська особистість. А, отже, застосування комплексного підходу різних педагогічних теорій, підходів, методів є не просто актуальним, а – необхідним. Пошук необхідної інформації, на сьогоднішній день, значно спрощено та пришвидшено завдяки світовій мережі internet, використання якої дає нам можливість знайти або саму інформацію, або посилання на неї. Таким чином, важливість творчої спадщини В.О. Сухомлинського, та можливість її швидко знайти та опрацювати є одним із аспектів актуальності даної розвідки.

Відповідно, мета дослідження полягає у розгляді та аналізі можливостей мережі internet при пошуку інформації що до творчої спадщини В.О. Сухомлинського та можливостей її застосування у освітньо-виховному процесі.

Для реалізації даної мети було поставлено такі завдання:

- розглянути можливості пошукових систем мережі для пошуку інформації щодо В.О. Сухомлинського та його педагогічної спадщини;
- проаналізувати наповненість інформацією виявлених ресурсів;
- охарактеризувати виявлені ресурси з точки зору можливості їх застосування;
- зробити загальні підсумки.

Об'єктом дослідження є світова мережа internet. Предметом – творчість В.О. Сухомлинського в українському сегменті мережі інтернет. Основними методами, що застосовувалися під час розвідки є методи перегляду та аналізу.

Виклад основного матеріалу. Педагогічна спадщина В.О. Сухомлинського, як і роботи присвячені їй дослідженню представляють собою досить значний науковий доробок у педагогічній науці. Ознайомитися з яким, на сьогоднішній день можна також і за допомогою мережі internet.

Відповідно першим моментом на якому потрібно зосередитися є пошукові системи. Під час дослідження було проаналізовано можливості таких пошукових систем як Google, Meta, а також комплексний пошук через портал Ukr.net. Найбільшу ефективність було отримано під час використання пошукової системи Google. Крім того комплексний пошук порталу

Ukr.net також використовує систему Google. Загальна кількість посилань отримана в результаті використання Google становить близько 14 сторінок які містять інформацію, що більшою чи меншою мірою стосується В.О. Сухомлинського.

Отриману інформацію можна поділити на такі групи:

- 1) відео матеріали;
- 2) текстові матеріали.

В свою чергу текстові матеріали можна також умовно поділити наступним чином:

- 1) інформація загального характеру;
- 2) архівні документи;
- 3) творчість В.О. Сухомлинського;
- 4) праці присвячені творчості В.О. Сухомлинського;
- 5) пошукова інформація.

Розглянемо детальніше вище названі позиції.

Відеоматеріали з життя та творчості В.О. Сухомлинського представлені на відеохостингу YouTube в основному представляють собою відеопрезентації з використанням фотографій та документів, але на даному ресурсі представлений також документальний фільм «Василь Сухомлинський» опублікований на каналі «АнтиСтрес Соціальний Проект» 28 серпня 2017 року. У описі до відео зазначено: «Документальний фільм про життя і роботі великого радянського педагога, творця основ виховання Василя Олександровича Сухомлинського. Його книги присвячені головним чином вихованню і навчанню молоді, педагогізації батьків, методиці викладання мови і літератури в середніх школах тощо. Пропагуючи в засаді виховання колективізму в учнів, Сухомлинський рішуче відкидав принцип виховання індивідуума через колектив як засаду, «яка може завдати духової травми вихованцеві». Віддаючи належне трудовому вихованню в школі, виступав проти ранньої спеціалізації (з 15 років життя), передбаченої «Законом про зміцнення зв'язку школи з життям»»[1].

Розглянемо групу текстових матеріалів.

У підгрупі інформація загального характеру передусім слід відзначити такий ресурс як Вікіпедія. Стаття присвячена В.О. Сухомлинському має такі розділи: життєпис, вплив на творчість, творчість(методика, праці, ушанування, науково-методична спадщина), нагороди та відзнаки, пам'ять, деякі твори, примітки, джерела, посилання[2]. Крім того інформація загального характеру міститься практично у всіх посиланнях.

Щодо архівних документів можна назвати такий ресурс як сайт Державного архіву Кіровоградської області на якому представлений блок документів серед яких є створені безпосередньо В.О. Сухомлинським:

1. [Наказ завідуючого Онуфріївським відділом народної освіти Сухомлинського В.О. № 236 «Про призначення на посаду вчителя Анкудович В.П.»](#) (30.08. 1945 р.; 27.09. 1945 р.) ДАКО, Ф.Р - 6717, оп.1, спр.21, арк. 49.
2. [Тижневий план роботи директора Павлиської середньої школи Сухомлинського В.О.](#) (10-15.03.1958 р.) ДАКО, Ф.Р - 6717, оп.1, спр.22, арк.64-66.
3. [Лист Сухомлинського В.О. до Міллер Т.Н. про рецензування її статті](#) (13.06.1958 р.) ДАКО, Ф.Р - 6717, оп.1, спр.28, арк.1.
4. [Фото Сухомлинський В.О. з колегами](#) (1960 р.; 1967 р.) ДАКО, Ф.Р - 6717, оп.1, спр.15, арк. 1, 9.

5. [Автобіографія Сухомлинського В.О.](#) (30.12.1961 р.) ДАКО, Ф.Р - 6717, оп.1, спр.10, арк. 1а, 2.
6. [Фото Сухомлинський В.О. з учнями](#) (1965 р.; 1968 р.) ДАКО, Ф.Р - 6717, оп.1, спр.15, арк. 7, 12.
7. [Лист Сухомлинського В.О. до завідувача Кіровоградським обласним відділом народної освіти про організацію поїздки учнів Павлиської середньої школи в Болгарію](#) (02.03.1966р.) ДАКО, Ф.Р - 6717, оп.1, спр.17, арк. 2.
8. [Стаття Сухомлинського В.О. «Трудность и радость познания».](#) надрукована у журналі «Работница» (1969 р.) ДАКО, Ф.Р - 6717, оп.1, спр.18, арк. 12 зв., 13.
9. [Актівий запис про народження Василя Олександровича Сухомлинського \(Сухомизського\)](#) (15.09.1918 р.) ДАКО, Ф.-730, оп.1, спр. 12, арк. 88 зв., 89.
10. [Витяг із переліку робіт Сухомлинського В.О. \(1949-1970 рр.\)](#) (22.08.1979 р.) ДАКО, Ф.Р-6717, оп.1, обкладинка справи 12 та арк. 1
11. [Довідка про Павлиську середню школу Онufrіївського району Кіровоградської області](#) (1968 р.) ДАКО, Ф.Р-6717, оп.1, спр. 54, арк. 1, 2[3].

Окремим сегментом представлена в мережі творчість В.О. Сухомлинського яку можна розділити на дві частини: наукові розробки та літературні праці. Варто зазначити, що літературна спадщина В.О. Сухомлинського представлена в мережі ширше. Отже можна зробити висновок, що його творчість залишається популярною не зважаючи на зміну поколінь, епохи, а, отже, і світогляду сучасних читачів його творів. Літературні твори В.О. Сухомлинського представлені на таких ресурсах як mala.storinka.org[4], ditky.info [5], derevo-kazok.org[6]та інші.

Наукову оцінку педагогічної діяльності В.О. Сухомлинського найшвидше можна знайти на сайтах бібліотек. Так, зокрема система пошуку Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського у рубриці «Книжкові видання» (умова: пошук по ключовому слову) видає результат у кількості 39 документів[7]. На сайті Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського (умови пошуку ті самі) результат запиту становить 245 документів[8]. Крім того інформація про життя та діяльність В.О. Сухомлинського надають сайти інших наукових установ України. Такі, наприклад, як сайт Інституту історії України [9], та вже вище названий сайт Державного архіву Кіровоградської області[3].

Значний масив інформації про В.О. Сухомлинського містить сайт Навчально-виховного комплексу «Павлиська загально-освітня школа I-III ступенів – ліцей імені В.О. Сухомлинського» [10]. Навчальний заклад, в якому довгий час працював видатний педагог презентує сайт на якому цілий розділ присвячено В.О. Сухомлинському. Розділ має назву «Музей В.О. Сухомлинського» він містить наступні елементи:

1. Фото експозиції, що висвітлює життя та діяльність В.О. Сухомлинського
2. Текстову складову в якій наводяться дані про В.О. Сухомлинського та коментарі щодо розміщених фотографій.

Також на сайті представлені матеріали флешмобу «Читаємо Сухомлинського»

Цікавим моментом який підтверджує популярність та цінність ідей В.О. Сухомлинського є сайти комерційного характеру, що займається реалізацією друкованої продукції. Наприклад сайт www.booklya.ua[11] пропонує 4 видання творів В.О.

Сухомлинського для дітей найдешевше з яких, до речі, коштує 123 гривні, що в свою чергу свідчить про наявність попиту на дану продукцію, а, отже, про актуальність поглядів В.О. Сухомлинського і на сьогоднішній день.

Висновки. Таким чином, підводячи підсумки, можна сказати, що творча спадщина В.О. Сухомлинського широко та різнопланово представлена в українському сегменті мережі internet. Основними формами є відео матеріали та різнопланова текстова інформація. Сайти академічних установ подають, як правило, всю повноту його творчості. Сайти загального користування зосереджуються на літературній спадщині. Завдяки доступності увесь цей масив можна успішно використовувати і як джерело інформації і як ілюстративний матеріал. Отже, можна стверджувати, що творча спадщина Сухомлинського на сьогоднішній день така ж актуальна для суспільства, як і в момент створення.

Література:

1. <https://www.youtube.com/watch?v=8cran6IDxfQ>
2. <https://uk.wikipedia.org/w/index.php?title>
3. <http://dakiro.kr-admin.gov.ua/vonks/sukhomlinsky/exh.php>
4. <https://mala.storinka.org>
5. <http://ditky.info/publ/suhomlynskiy/21>
6. <https://derevo-kazok.org/kazki-vasilja-suhomlinskogo/>
7. http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe
8. <http://dnpb.gov.ua>
9. www.history.org.ua
10. http://suhomlschool1.at.ua/index/muzej_v_o_sukhomlinskogo/0-35
11. www.booklya.ua

Рубан Г.В.,
студентка Коледжу МД КНУТД,
керівник Зінченко О.І.
викладач КМД КНУТД

УРОКИ ВИДАТНОГО ПЕДАГОГА ЯК НЕВИЧЕРПНА СКАРБНИЦЯ ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Анотація. У статті на основі аналізу наукового доробку В. Сухомлинського розкрито особливості розвитку творчої особистості школярів, розглянуто проблему розвитку творчих здібностей учнів у процесі взаємодії з іншими складовими – індивідуальними особливостями дитини, її світоглядними позиціями та морально-естетичними якостями. Стаття присвячена дослідженню ідей В. Сухомлинського щодо формування особистості та ідей розвитку в педагогічній теорії та практиці сучасної школи, висвітлено шляхи й засоби формування творчої особистості школяра.